

УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬО-ЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Зовнішньо-економічна діяльність підприємства, яка здійснюється шляхом реалізації зовнішньоекономічних зв'язків, розглядається як невід'ємна сфера господарської діяльності, що здатна позитивно впливати на ефективність виробництва, його технічний рівень, якість виробленої продукції. Зовнішньоекономічна діяльність розглядається як: об'єкт цілеспрямованого організаційно-економічного впливу держави з метою стимулювання підприємницької активності і налагодження стійких самостійно регульованих ринкових зв'язків і механізмів; процес прогресивних перетворень у структурі суспільного відтворення; джерела передових технологічних та організаційних ідей в галузі управління суспільно-виробничими системами.

Зовнішньо-економічна діяльність підприємства є важливим елементом його стратегії розвитку та конкурентоспроможності. Оптимальне управління зовнішньо-економічною діяльністю дозволяє підприємству зайняти міцну позицію на міжнародному ринку, залучати нових клієнтів та розширювати географію своєї діяльності. Важливими аспектами управління зовнішньо-економічною діяльністю є аналіз зовнішнього середовища, вибір стратегії, розробка маркетингових планів, встановлення партнерських відносин та договорів, а також вирішення проблем логістики та митного регулювання.

Ефективне управління ризиками є важливою складовою управління зовнішньо-економічною діяльністю. Підприємство повинно аналізувати та оцінювати ризики, пов'язані з економічними, політичними, правовими та іншими факторами, та розробляти стратегії управління ними. Успішне управління зовнішньо-економічною діяльністю підприємства сприяє залученню нових технологій, знань та досвіду, а також сприяє розвитку внутрішніх потенціалів та підвищенню конкурентоспроможності національної економіки. Важливим аспектом управління зовнішньо-економічною діяльністю є дотримання міжнародних норм та стандартів, включаючи етичні принципи, права праці, стандарти якості та безпеки, а також розробки певного організаційного механізму управління.

Механізм управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства являє собою сукупність цілей управління на зовнішньому ринку, а також методів впливу на ресурси підприємства з метою реалізації поставлених цілей. Однак, визначення ступеню реалізації ідей механізму управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства є досить складною задачею, що вимагає обережності при виборі комплексу показників, які будуть слугувати критерієм досягнення таких цілей. Ці показники повинні комплексно характеризувати виробничо-господарську діяльність підприємства, його короткострокові та довготермінові результати.

Одним з ключових аспектів управління зовнішньо-економічною діяльністю є аналіз зовнішнього ринку та визначення потенційних можливостей для розширення діяльності, який включає дослідження конкурентного середовища, виявлення потенційних клієнтів. На основі чого підприємство розробляє стратегію, спрямовану на покращення власної конкурентоспроможності на міжнародному ринку.

Іншим важливим аспектом є встановлення партнерських відносин та договорів з іноземними партнерами, що передбачає пошук потенційних партнерів, переговори щодо умов співпраці, укладання контрактів та управління взаємовідносинами.

Вирішення проблем логістики та митного регулювання вимагає детального планування, координації та співпраці з різними сторонами. Підприємство може використовувати технології та системи управління ланцюгом постачання, для забезпечення ефективної логістики та оптимізації бізнес-процесів.

Отже, зовнішньоекономічну діяльність підприємства можна розглядати як важливу частину господарської діяльності, що спроможна впливати на ефективність виробничої діяльності, якість, конкурентоспроможність та технічний рівень, виробленої продукції. Для ефективного управління зовнішньоекономічною діяльністю, необхідно: постійно здійснювати дослідження і аналіз основних фінансово-економічних показників; систематично проводити детальний аналіз грошових потоків за реалізацію продукції на зовнішніх ринках; своєчасно визначати сприятливі умови зміни зовнішнього середовища для мінімізації ризиків; постійно досліджувати та аналізувати використання виробничих потужностей та матеріальних потоків; впровадити в практику управління розробку чітких, реальних та ефективних стратегій розвитку тощо. Управління зовнішньоекономічною діяльністю сьогодні потребує чіткого планування, зміни організаційних форм, формування їх ефективної організаційної структури. Для ефективного управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства потрібна ретельно розроблена відповідно умовам його роботи структура управління, яка визначається цілями і завданнями підприємства.

Література:

1. Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. – Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка». Житомир: Вид-во «Рута», 2021. 856 с.